

ОБЩИНА ЕЛЕНА

5070 гр. Елена, ул. „Иларион Макариополски“ № 24
тел. 06151/61-32, факс 06151/65-10

e-mail: obshtina@elena.bg
web: www.elena.bg

ОДОБРЯВАМ,
инж.ДИЛЯН МЛЪЗЕВ
КМЕТ НА ОБЩИНА ЕЛЕНА

АНАЛИЗ НА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ НА ОБЩИНАТА ПРЕЗ 2019Г.

Настоящият анализ е изготвен в изпълнение на чл.63 от Закона за местното самоуправление и местната администрация с цел оценка на финансовата дейност на Община Елена през 2019 година, в т.ч. и на съответствието с фискалните правила по Закона за публичните финанси.

1. Оценка на финансовата дейност на Община Елена през 2019г.

Общият размер на изпълнението на приходната част в отчета за касово изпълнение на бюджета на Община Елена към 31.12.2019 г. е в размер на 10 834 152 лв., представляващо 79 % изпълнение на плана. Наличните средства в края на годината по банкови сметки на общината, в т.ч. депозит са размер на 2 796 712 лв.

Разпределението на изпълнението на приходите е както следва:

- Държавни дейности – 87% от предвиденото за годината;
- Местни дейности – 70% от планираните за годината;

Изпълнението на приходната част по главни параграфи е следното:

I. Данъчни и неданъчни приходи

- При данъчните приходи се наблюдава преизпълнение на плана – 118% от предвиденото за годината. Като плана е общо 583 329 лв.(разчетен на база облог от софтуерния продукт за местни данъци и такси към Информационната система на общините “Матеус”, с която програма работи и община Елена и актуализиран през годината), а събраните данъци са в размер на 638 993 лв. Най-голямо преизпълнение се отчита в данъка върху превозните средства, патентния и туристическия данък.

През последните няколко години се наблюдава повишаване на събираемостта на данъчни приходи като цяло, което се дължи на предприетите мерки от общинска администрация, изразяващи се в изпращане на напомнителни писма на длъжници с покана за доброволно изпълнение и съставяне на актове на установяване на задължения и пристъпване към принудително изпълнение, както и на периодичните информационни и разяснителни кампании.

Въпреки това, неизпълнен остана данъкът върху недвижимите имоти, като основна причина е миграцията в чужбина на собственици на имоти, което довежда до нередовност на плащанията на данъци и спад в текущата събираемост. Това и занапред ще бъде проблем на общините.

- Приходи и доходи от собственост – планирани 575 813 лв., изпълнение – 595 542 лв., в процент – 103% изпълнение от планираното. В тази група приходи най-голямо е изпълнението на приходи от наеми на имущество и продажба на услуги, стоки и продукция.

Тук увеличението на събраните приходи от собственост се дължи най-вече на увеличение на приходите от маркиране на дървесина, както и на приходите от наеми.

- Общо постъпилите общински такси за отчетния период са 632 287 лв. при планирани 617 229 лв., т.е. 102% изпълнение. През 2019 г. отчитаме преизпълнение на приходите за ползване на детски ясли и домашен социален патронаж, тук преизпълнението се дължи на събиране на просрочени задължения от 2018г. Несъбраните такси в детските заведения намаляват и приключихме годината с 2 917 лв. несъбрани такси, които всъщност са начислени такси за м.12.2019г., които се плащат от родителите през следващия месец. Приходите от такси за ползване на пазари, тържища и др. са с изпълнение 120 на сто от планираното. Тук ръста се дължи на новото местоположение на Кооперативния пазар и по-голямо участие на търговци на Празника на еленския бут. Следва обаче да се отбележи, че изпълнението на такса битови отпадъци е 96% от предвиденото за годината, като причините са същите като при данък върху недвижимите имоти. Наблюдава се тенденция за намаляване приходите от технически услуги. Въпреки занижения в сравнение с минали години първоначален план на технически услуги не успяхме да достигнем и тази прогнозна стойност. Това се дължи на факта, че вече има одобрени кадастрални карти на почти цялата територия на общината и голяма част от услугите преминават към системата на Агенция по геодезия, картография и кадастър. По-голяма събираемост се наблюдава при приходите от административни услуги - 138 на сто от предвиденото в първоначален бюджет. При изготвянето на първоначалния бюджет предполагаме, че с въвеждането на Комплексното административно обслужване този вид приходи ще намалее. Оказа се, че явно процеса по въвеждане и реално функциониране на Комплексното административно обслужване се забавя и приходите от административни услуги са на нивото от 2017г. При приходите от откупуване на гробни места също има ръст.
- Приходите от глоби, санкции и наказателни лихви са намалели в сравнение с предходната година. Изпълнението тук е едва 85%.
- Реализираните други неданъчни приходи са в размер на 95 от уточнения план. Неизпълнени остават приходите от други неданъчни приходи, но това са приходи с непостоянен характер и са трудно прогнозируеми.
- Внесеният данък върху добавената стойност и данък върху приходите по ЗКПО са в размер на 85 740 лв. при план – 75 558 лв. Причината за по-голямата стойност на внесените данъци са фактурирани продажби (предимно от продажба на дървесина и маркиране на горски площи, въпреки че същите не са влезли по банкови сметки на общината на 100%, но общината внася ДДС при фактуриране) и увеличените приходи от наеми на юридически лица.
- Приходите от продажба на общинско имущество са в по-голям размер от първоначално планирания. При първоначален план 8 000лв. към края на годината уточненият план на същите става 61 479 лв., а изпълнението е на 100%. В тези приходи влизат и приходите от приватизация на общинско имущество, които в първоначален план бяха заложени като приходи от приватизация, но в изпълнение на т.29.4 от ДДС № 11/2013г. бяха прехвърлени в приходи от продажба на сгради.
- Приходите от концесии са реализирани на 100% в размер на 1 454лв.

- Получените приходи от дарения, помощи и други от страната са в размер на 20 250 лв. В приходната част същите са отразени на отчет в пълен размер, но в разходната част от тях останаха неусвоени. Разходваните средства са използвани според волята на дарителите. Към края на годината като неизползвани останаха 6 000 лв. – дарение за закупуване на музикални инструменти и създаване на духов оркестър, 3000 лв. – за изготвяне на проект за старото училище (получени в края на годината) и 500 лв. – дарение за нуждите на Център за настаняване от семеен тип с.Илаков рът. Средствата ще бъдат използвани през 2020г. по предназначение.
- Получените приходи от дарения, помощи и други от чужбина са в размер на 7 808 лв., представляващи дарение за реализиране на социална кухня за подпомагане храненето на социално слаби лица и възрастни хора. В разходната част са отразени 7 823 лв., като разликата от 15 лв. представлява курсова разлика, отчетена в параграф 36-01 със знак (-). Към края на година от постъпилото дарение остана остатък в размер на 4 602 лв., които през 2020г. ще бъдат разходвани за съответните дейности, съгласно волята на дарителите.

II. Взаимоотношения с Централния бюджет

- Получената обща субсидия за държавни дейности е в размер на 5 620 411 лв., като първоначалния ѝ план, съгласно Закона за бюджета на Република България за 2019г. е 5 435 589 лв., но е завишавана през годината с писма на Министерство на финансите.
- Общата изравнителна субсидия, която осигурява изпълнението на местни дейности в т.ч. зимно поддържане и снегочистване е получена и усвоена в размер на 1 340 600 лв. – 100%
- Целевата субсидия за капиталови разходи е усвоена на 100% в размер на 1 299 000 лв. Като преходен остатък по бюджета на община Елена от целева субсидия за капиталови разходи за 2019 г. остават изтеглени по сметка на общината 217 276 лв. Причините, поради които общината не успя да ги усвои в годината са предварителни съгласувателни процедури, изготвяне на проекти от външни изпълнители, по-късно сключени в годината договори за изпълнение и недостиг на време за реализирането на обектите. Остатъкът, разпределен по същите обекти е заложен в инвестиционната програма на общината за 2020г.
- Получените други целеви трансфери от централния бюджет са в общ размер – 60 534 лв. Тук са получените целеви трансфери за възстановяване на направените от общините разходи за изплащане на присъдени издръжки, пътувания на правоимащи болни, разходи на ТЕЛК, средства за покриване на част от транспортните разходи за доставка на хляб и основни хранителни продукти. Тези средства са усвоени на 100%.
- Получени са по § 31-28 Други целеви трансфери от централния бюджет, представляващи средства за субсидии за вътрешноградски и междуселищен превоз по план 16 364 лв. и отчет на същата стойност; компенсации по чл.283, ал.2 от ЗПУО - по план 136 673 лв., по отчет 130 219 лв.; компенсации за безплатни или по намалени цени пътувания -по план 14 537 лв., по отчет 14 163 лв. Остатъкът от 6 828 лв. в края на годината беше възстановен в Централния бюджет.

III. Трансфери между бюджети

- Трансфери между бюджетни сметки § 61-00 – 683 826 лв. Тук са отчетени получени трансфери от Агенция социално подпомагане към МТСП по НП „ Асистенти на хора с увреждания“, средства от МТСП по национални програми за осигуряване на заетост, трансфери от МОН – спрени месечни помощи за деца във връзка с неспазване на Закона за семейните помощи за деца, трансфер от Областна администрация във връзка с произвеждане на избори за членове на Европейски парламент от Република България и местни избори. Тук са отразени и получени

трансфери от ДФ „Земеделие“, представляващи ДДС по проект „Реконструкция на сградите на СУ „Иван Момчилов“-гр.Елена с внедряване мерки за енергийна ефективност“ по ПРСР, в съответствие с т.16 от Указание на МФ № ДДС04/2014г. А в намаление на същия главен параграф както и предоставените трансфери по ЗУО от община Елена на община В.Търново. В края на годината като преходен остатък по дейността останаха 3 884,97лв., които следва да бъдат върнати в следващата бюджетна година. В намаление на горния главен параграф са посочени предоставените трансфери по ЗУО от община Елена на община В.Търново са (-) 626 лв.

- Трансфери между бюджетни сметки и сметки за средства от ЕС - §62-00- със знак (-) са отразени съфинансиране и неverified разходи по проекти, както и ДДС по проект „Реконструкция на сградите на СУ „Иван Момчилов“-гр.Елена с внедряване мерки за енергийна ефективност“ по ПРСР, в съответствие с т.16 от Указание на МФ № ДДС04/2014г.
- По параграф 64-00 е отчетен получения трансфер по проект от Национална кампания „Чиста околна среда“ от ПУДООС в размер на 10 000 лв.

IV. Временни безлихвени заеми

- По параграф 75-00 „Временни безлихвени заеми между бюджети“ е отразен безлихвен заем в размер на 46 000 лв., предоставен от общината на СУ „Ив. Н. Момчилов“ гр. Елена – за покриване на дължими плащания за доставено гориво за отоплителен сезон 2019/2020г. Сумата е отразена в държавни дейности със знак (+) , а в местни дейности със знак (-). По параграфа общо няма стойност, но се отразява на изменението на държавни и местни дейности.
- По параграф 76-00 Предоставени заеми от бюджета за СЕС сумата е със знак (+) 14 999 лв., т.е. имаме повече възстановени от Оперативните програми средства, отколкото сме предоставили като заеми през годината за нормалното функциониране на проектите.

V. Операции с финансови активи и пасиви

- Като временно съхранявани средства са отразени наличността по проект „Подкрепа за успех“ в системата на образованието по ОП НОИР към края на годината, както и разликата между начално и крайно салдо за текущата година по Програма за трансгранично сътрудничество "ИНТЕРРЕГ - V-A Румъния - България 2014 - 2020 г." по Проект ROBG-423 "Култура във вечността" по Договор 10072/05.09.2018 г.
- Като друго финансиране са отразени погашения по финансов лизинг § 93-18 (-) 6 885 лв. Има разлика от 2 лв. между Регистъра на общинския дълг и отчета за касово изпълнение на общината и оборотната ведомост към края на годината. Разликите се дължат на закръгляне към цяло число. Изплащането на поетия общински дълг, представляващ договор за финансов лизинг приключи през м.04.2019г.
- Наличност по разплащателни сметки в края на годината 2 796 712 лв., разпределени за държавни дейности – 1 001 267 лв., за местни дейности – 1 795 445 лв.
- Наличност по депозитни сметки – 775 788лв.

По разходната част изпълнението към 31.12.2019г. по отговорности е следното:

I. Държавни делегирани дейности в размер на 6 455 297лв., в т.ч. по функции:

- Общи държавни служби	- 809 625лв.
- Отбрана и сигурност	- 128 643 лв.
- Образование	- 3 954 779 лв.

- Здравеопазване - 240 524 лв.
- Социално осигуряване, подпомагане и грижи - 872 219 лв.
- Почивно дело, култура и религиозни дейности - 433 143 лв.
- Икономически дейности и услуги - 16 364 лв.

II. Местни дейности в размер на 3 981 144 лв., в т.ч. по функции:

- Общи държавни служби - 464 310 лв.
- Отбрана и сигурност - 31 819 лв.
- Образование - 157 583 лв.
- Здравеопазване - 53 258 лв.
- Социално осигуряване, подпомагане и грижи - 261 886 лв.
- Жилищно строителство, БКС и ООС - 1 809 248 лв.
- Почивно дело, култура и религиозни дейности - 390 029 лв.
- Икономически дейности и услуги - 812 912 лв.
- Разходи, неклаифицирани в др. функции - 99 лв.

III. Държавни дейности, дофинансирани с местни приходи в размер на 397 711 лв., в т.ч. по функции:

- Общи държавни служби - 339 560 лв.
- Социално осигуряване, подпомагане и грижи - 3 955 лв.
- Почивно дело, култура и религиозни дейности - 54 196 лв.

Към 31.12.2019 г. извършените капиталови разходи са на обща стойност 2 763 575 лв.

Според източниците на финансиране те са разпределени както следва:

1. От предоставени целеви субсидии и трансфери от държавния бюджет и трансфери от други бюджетни организации – 1 081 724 лв.
2. От преходен остатък 414 466 лв.;
3. Собствени бюджетни средства 30 487 лв.;
4. От други източници 2 000 лв. в т.ч. от ПУДООС – 2 000 лв.
5. Европейски средства със съответното финансиране – 1 234 898 лв.

Според своя характер капиталовите разходи са отчетени като:

1. Разходи за основен ремонт на дълготрайни материални активи 2 498 163 лв., в т.ч. по отчет за касово изпълнение на бюджета – 1 417 651 лв. и 108 512 по касов отчет за изпълнението на СЕС;
2. Разходи за придобиване на дълготрайни материални активи 262 597 лв., в т.ч. за изграждане на инфраструктурни обекти 220 570 лв. По отчет за касово изпълнение на бюджета – 108 211 лв. и 154 386 по касов отчет за изпълнението на СЕС.;
3. Разходи за придобиване на нематериални дълготрайни активи 0 лв., в т.ч. по отчет за касово изпълнение на бюджета – 0 лв. и 0 лв. по касов отчет за изпълнението на СЕС;
4. Разходи за придобиване на земя 2 815 лв., отразени в отчета за касово изпълнение на бюджета на общината;

Като преходен остатък по бюджета на община Елена от целева субсидия за капиталови разходи за 2019г. остават изтеглени по сметка на общината 217 276 лв. Същите са за следните обекти:

- Ремонт фасада и подмяна улуци ДГ „Мир“ с.Каменари, който обект през 2020г. е премахнат и със средствата е подсилен обект „Обособяване на самостоятелни обекти - за детска градина и читалище - в сградата на читалище "Иван Комитов-1976" - с. Каменари“ – 3 000 лв.
- Разширение ОУ"Отец Паисий" с.Майско – 437 лв.
- Ремонт ул. "Девета" - с. Беброво – 1 186 лв.
- Ремонт ул. "Вързилковци" – 18 000 лв.

- Ремонт ул. "Казази" гр. Елена – 2 381 лв.
- Ремонт ул. "Недешковци" гр. Елена – 3 000 лв.
- Ремонт улица в с. Шилковци от О.Т.7 до О.Т.19а – 15 000 лв.
- Ремонт улица в с. Мийковци от № 50 до № 55 – 20 000 лв.
- Ремонт улица в с. Бадевци от №39 до №50 А – 25 000 лв.
- Реконструкция на ул. "Никифор Попконстантинов" в гр. Елена от О.Т.112 до О.Т.106а и покрит участък от корекцията на р. Еленска по ПМС № 315/2018г. – 12 300 лв.
- Реконструкция на съществуващи водопроводни клонове по индикативни улици за гр. Елена – 2 500 лв.
- Захранващ водопровод за с. Вълчовци и с. Майско – 1 472 лв.
- Ремонт път VTR 3138 // VTR3137, Елена - Велювци / - Големани/ (довършване) – 25 000 лв.
- Ремонт път VTR 3134 - / VTR3085, Яковци - Блъсковци / - Титевци - Марафелци - /VTR3085/ – 18 000 лв.
- Ремонт път VTR 3113 /VTR1079, Лазарци - Мийковци/ - Високовци - Игнатовци 30 000 лв.
- Ремонт път VTR 3135 / III - 551, Средни колиби - Елена / -Яковци - Махалници– 20 000 лв.
- Ремонт път през м. Бръчковци до м. Витевци– 20 000 лв.

Причините, поради които същите не са усвоени в срок са свързани с предварителни съгласувателни процедури, изготвяне на проекти от външни изпълнители.

Община Елена през 2019г. изпълнява следните проекти:

1. По Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” – проекти „Приеми ме”, „Обучение и заетост” и „Работа“, „Нова възможност за младежка заетост“ и „Патронажна грижа“. Усвоени средства по тази оперативна програма за годината – 433 356 лв.
2. По Оперативна програма "Региони в растеж" 2014-2020 - проект „Модерна социална инфраструктура - по-добри услуги за децата с увреждания и техните семейства в община Елена“, като проекта е приключил в приходната и разходна част със сумата от 57 173 лв.
3. По Оперативна програма "Наука и образование за интелигентен растеж" - проект „Подкрепа за успех” и „Активно приобщаване в системата на предучилищното образование“, „Квалификация на персонала“, усвоени средства 52 946 лв.
4. По Оперативна програма „Фонд за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица”- проект „Топъл обяд” усвоените средства са 14 527 лв.
Наличността към 31.12.2019 г. по сметката за средствата от ЕС-Национален фонд е (-) 30 237 лв.
5. По мярка 7 „Основни услуги и обновяване на селата в селските райони“, подмярка 7.2 „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малки по мащаби инфраструктури”, проект „Реконструкция на сградите на Средно училище „Иван Момчилов“ – гр. Елена с внедряване на мерки за енергийна ефективност“, като са усвоени 1 113 231 лв.

Салдото към 31.12.2019 г. по Сметка за средствата предоставени от Разплащателната агенция към Държавен фонд „Земеделие” е 949 449 лв.

6. В отчетна група „Други Европейски средства“ се отчита Проект ROBG-423 "Култура във вечността" по Договор 10072/05.09.2018 г. по Програма за трансгранично сътрудничество "ИНТЕРРЕГ - V-A Румъния - България 2014 - 2020 г.". Същият се отчита в изпълнение на ДДС 06/2008г. Усвоените средства са в размер на 543 334 лв.

Наличността е отразена в параграф 88-03 (-) 118 724 лв.

Към края на годината общината няма просрочени задължения към доставчици в отчетна група „БЮДЖЕТ“, само в отчетна група „СЕС“ имаме 102 746лв. просрочени задължения, като същите са задължение за плащане по договор №04/223/00267 „Първоначално залесяване на неземеделски земи“ по ПРСР. Средствата са дължими от ДФ „Земеделие“, а общината няма собствени ресурси.

Просрочените вземания на общината са на обща стойност 191 844лв., главно по сключени договори за наеми, несъбрани суми от продажба на дървесина, несъбрани такси от детски градини и домашен социален патронаж.

2. Съответствие с фискалните правила по Закона за публичните финанси

Съгласно чл.130а, ал.1 от Закона за публичните финанси, общините следва да следят редица показатели, за да не изпаднат в категорията „Общини с финансови затруднения“, като същите показатели се следят и от Министерство на финансите.

Към края на 2019г. показателите за финансова устойчивост и ефективност на Община Елена са следните:

- В изпълнение на задълженията заложи в чл.55 от Закона за общинския дълг, Община Елена редовно предоставя информация на Министерство на финансите чрез Информационната система на общините, Регистър общински дълг за поетия от общината дълг. В чл.32, ал. 1 от Закона за публичните финанси е регламентирано ограничение на годишният размер на плащанията по общинския дълг, който във всяка отделна година не може да надвишава 15 на сто от средногодишния размер на собствените приходи и общата изравнителна субсидия за последните три години, изчислен на базата на данни от годишните отчети за изпълнението на бюджета на общината. Към края на 2019г. размера на дълга като процент от планираните приходи, изравнителна субсидия и други трансфери за местни дейности от ЦБ е в размер на 0 на сто.
- Съотношение на номинала на издадените общински гаранции към общата сума на приходите и общата изравнителна субсидия не може да надвишава 5% - община Елена няма издадени общински гаранции.
- Максимален размер на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през годината по бюджета на общината – съгласно решение на Общински съвет са планирани 8 843 047 лв. Съгласно Закона за публичните финанси наличните към края на годината задължения за разходи не могат да надвишават 15% от средногодишния размер на отчетените разходи за последните четири години. За община Елена този показател към края на 2019г. е 142 458 лв., което е 1.5% от средногодишния размер на отчетените разходи за последните четири години.
- максимален размер на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през годината – по план – 6 058 336 лв. Наличните към края на годината поети ангажименти за разходи не могат да надвишават 50 % от средногодишния размер на отчетените разходи за последните четири години. За община Елена по отчетни данни този показател е 6 030 589 лв., което представлява 65.2 % от отчетените разходи за последните четири години. Това се дължи на сключените договори за строителство на пътища, улици, тротоари, които са за период от 3 години, но по

указания на Министерство на финансите се отразяват в счетоводната система с цялата стойност в годината на поемане на ангажимента.

- Размера на просрочените задължения към началото на 2019г., които съгласно Решение № 10 / 24.01.2019г. на ОбС Елена за приемане бюджета на община Елена за 2019г. следва да бъдат разплатени през текущата година са в размер 1 695 лв. Същите са разплатени съгласно утвърдения план-график. Съгласно ЗПФ наличните към края на годината просрочени задължения по бюджета на общината не могат да надвишават 5 на сто от отчетените за последната година разходи на общината. За нашата община този процент е нула.
- Просрочените вземания към 31.12.2019 г. са 191 844 лв. при 178 946 лв. към 31.12.2018г. Общинска администрация изпраща напомнителни писма на длъжниците, прекратява договори на неизправни длъжници.
- Бюджетното салдо на общината към края на 2019г. е положителна величина – 121 670 лв. Следва да се отбележи, че общината в последните 3 години излиза на положително бюджетно салдо.
- Осредненото равнище на събираемост за данъка върху недвижимите имоти и данъка върху превозните средства за Община Елена е над осреднената събираемост на двата данъка за всички общини, отчетена за последната година. Осреднената събираемост на двата данъка на нашата община е 74,11% (при 72,4% през 2018г.), при средно равнище за страната 72,85%.
- Делът на капиталовите разходи в общите разходи (инвестиционна активност) е 14,1%.

Към края на 2019г. показателите за финансова самостоятелност на Община Елена са следните:

- Делът на собствените приходи на общината в общите постъпления е 18,07%, при 17,52% през 2019г.
- Покритието на разходите за местни дейности с местни приходи е в размер на 43,8%, за сравнение през 2017г. е било 47,19%.

3. Изводи и препоръки

Политиката водена от община Елена е осигуряване на финансова стабилност, недопускане на необезпечени разходи, повишаване на събираемостта на приходите, намаляване на просрочените задължения и оптимизиране на разходите. През последните три години се наблюдава повишаване на събираемостта на данъчни приходи, което се дължи на предприетите мерки от общинска администрация, изразяващи се в изпращане на напомнителни писма на длъжници с покана за доброволно изпълнение и съставяне на актове на установяване на задължения и пристъпване към принудително изпълнение, както и на периодичните информационни и разяснителни кампании. Трябва да се отбележи, че се наблюдава и увеличение на неданъчните приходи.

Община Елена осъществява стриктно наблюдение на показателите по чл.130а от Закона за публичните финанси. За изминалата година сме нарушили един от показателите за финансова устойчивост и ефективност, като причините ги изясних по-горе.

Изготвил:

Силвия Мирянова, директор на дирекция „ФБМП“